

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Valgamaa Kutseõppekeskus
ehitus ja tsiviilrajatiste
õppekavarühma
hindamisaruanne

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2020

Sisukord

1.	Sissejuhatus	3
2.	Üldosa	4
3.	Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	7
3.1	Õppekavad ja õppekavaarendus	7
3.2	Õppimine ja õpetamine	11
3.3	Õpetajad	16
3.	Hindamiskomisjoni peamised järeldused ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma osas	17

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas 09.09.2020, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja korraldusega nr 1.1-10/20/5 moodustati hindamiskomisjon koosseisus:

Tarmo Lige	tööandjate esindaja, komisjoni esimees, RKAS AS Kinnisvara arenduse- ja ehituse projektijuht; TTÜ Avatud Ülikool ehituse juhtimise lektor
Katrin Kivisild	kutseõppe ekspert, komisjoni sekretär Haridus- ja Noorteameti ettevõtlusõppe programmi „Edu ja Tegu“ programmijuht
Ulvi Noor	kutseõppe ekspert, Tallinna Ehituskooli metoodik, infokeskuse juhataja, praktikakorralduse juht
Enn Tammaru	tööandjate esindaja, Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu juhatuse haridusekspert; Eesti Ehitusettevõtjate Liidu kutsekomisjoni liige, Eesti Ehitusinseneride Liidu kutsekomisjoni hindamiseekspert

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis koosõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamine viidi läbi virtuaalselt, läbi Zoom keskkonna, 7. oktoobril. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus virtuaalselt kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega.

Komisjon viis läbi 09.10.2020 telefoniintervjuud kooli poolt esitatud nelja praktikaettevõttega (FIE Marko Põder; OÜ Tuhk ja Tahm; Koldehunt OÜ; Rinaldo Ehitus OÜ). Komisjon vestles nelja praktikaettevõtte juhatajaga peamiselt ettevõttepraktikast ja koostööst kooliga. Samuti viis hindamiskomisjon läbi intervjuu 19.10.2020 Valgamaa Töötukassa juhatajaga peamiselt koostööst Valgamaa Kutseõppekeskusega.

Komisjon tänab kooli meeskonda ladusa külastuse korraldamise eest ning praktikaettevõtete esindajaid kui ka kooli esindajaid meeldivas ja asjalikus õhkkonnas toimunud virtuaalvestluste eest. Vestlustel osalenud tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud.

Peale külastust leppisid komisjoni liikmed kokku aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel arvestati kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKALE 14.12.2020

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

koolijuhi nimi: Margus Ojaots

kooli aadress: Loode 3/1, Valga 68206

telefon: +372 766 8575

e-post: info@vkok.ee

koduleht: <https://www.vkok.ee>

hindamise korralduse kontaktisik koolis: Hiie Taniloo, arendusjuht, telefon:+372 5348 7072,
hiie.taniloo@vkok.ee

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid

Valgamaa Kutseõppekeskuses korraldatakse kutseõpet järgmistes õppevaldkondades:

* Tehnika, tootmine ja ehitus

* Tervis ja heaolu

* Teenindus

ning 21 õppekaval. Seisuga 01.09.2020 õppis koolis 685 õpilast.

Kooli missioon:

Parendada inimeste sotsiaalset positsiooni ühiskonnas.

Kooli visioon:

Tehnoloogiliste oskuste ja teadmiste arendamine ning personaalne lähenemine tagavad inimeste heaolu, ühiskonna sidususe, looduskeskkonna säilimise ja kultuuriruumi kestvuse.

Kooli arengukava 2016-2020 peamised eesmärgid:

1. Kaasaegsed õppekavad ja õppevormid tagavad ühiskonna liikmete osalemise õppeprotsessis.
2. Ettevõtlikus võimaldab koolil muutuda huvigruppidele koostööpartneriks.
3. Koolis kasutatavad õppemeetodid ja õppevahendid vastavad ühiskonna ootustele.
4. Individuaalne lähenemine õppurile/õpilasele võimaldab leida talle sobiva arengutee.
5. Kooli usaldusväärsus tagab koolile hea maine.

Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma õppekavad

Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühm kuulub Valgamaa Kutseõppekeskuses tehnika valdkonda. Õpe toimub Valgamaa Kutseõppekeskuses, Loode 3, Valga linn.

Õppekavarühma osalise juhtimise eest vastutav on puiduvaldkonna juhtõpetaja Vidrik Ugur, vidrik.ugur@vkok.ee.

Tabel 1. Ülevaade õppekavarühma (ÕKR) õppekavadest (ÕK).

Õppekava nimetus	Tase	ÕK kood EHS-s	Maht	Rakendamise aasta	Õppevormid	Link ÕK rakenduska valem	Õppekava juht
Palkmaja ehitaja	Kolmanda taseme kutseõpe	130037	60 EKAP	2015	Statsionaarne, koolipõhine, töökohapõhine		Vidrik Ugur
Maaler	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	151818	60 EKAP	2016	Statsionaarne, koolipõhine, töökohapõhine	https://tahvel.edu.ee/#/vocation/curriculum/856/mo	Vidrik Ugur

					Mittestatsionaarne, sessioonõpe	duleImplementationPlan/1909/edit	
Pottsepp-sell	Kolmanda taseme kutseõpe	144477	30 EKAP	2016	Statsionaarne, koolipõhine		Vidrik Ugur
Plaatija	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	140849	30 EKAP	2015	Statsionaarne, koolipõhine		Vidrik Ugur
Korstnapühkija	Kolmanda taseme kutseõpe	205879	15 EKAP	2019	Statsionaarne, koolipõhine, sessioonõpe		Vidrik Ugur
Puitkonstruktsioonide ehitus	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)	140851	180 EKAP	pole rakendanud	Statsionaarne, koolipõhine		Vidrik Ugur
Krohvija	Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe	182757	60 EKAP	pole rakendunud	Statsionaarne, koolipõhine		Vidrik Ugur

Ülevaade hinnatavatel õppekavadel õppijatest.

Tabelis 1 toodud toob Valgamaa Kutseõppekeskus oma eneseanalüüsis välja, et hindamisperioodi jooksul loodi uus õppekava Korstnapühkija, tase 3 (15 EKAP) aastal 2019, kuid seda rakendati vaid ühel õppeaastal, kuna alates aastast 2020 kevadest, ei tohi kutseõppes õppekava maht olla väiksem, kui 30 EKAP.

Tabel 2. Ülevaade õppekavarühma õppekavadel õppijatest viimase kuue õppeaasta kohta.

Õppekava nimetus	Alustamine aasta	Alustas (in)	Lõpetas (in)	Lõpetamise %
Korstnapühkija 205879	2019	11	6	55 %
Maaler 151818	2019	19	14	74 %
Pottsepp – sell 144477	2017	18	5	28%
Maaler 151818	2016	14	3	21 %
Pottsepp – sell 144477	2016	18	8	44%
Plaatija	2015	18	9	50%

140849				
Palkmajaehitaja 130037	2015	9	6	67%

Hindamisperioodil 2014/2015-2019/2020 õa pole sisse viidud olulisi muudatusi, eesmärgiks on olnud säilitada stabiilsus olemasolevates tegevustes ja hakata valdkonda arendama siis, kui koolil tekib selleks ressursid.

Ülevaade õppekavadega seotud täiendusõppe kursustest (andmed vähemalt viimase kolme õppeaasta kohta): läbiviimise aasta, sihtrühm, maht, alustanute ja lõpetanute arv.

Tabel 3. Ülevaade õppekavadega seotud täiendusõppe kursustest viimase kolme õppeaasta kohta.

Koolitus	Maht	Ajavahemik	Lõpetajate arv	Koolitaja
Pottsepa kutseksamiks ettevalmistamiskursus – nõuded ja normid pottsepatöödel	48 t	30.10.2017 – 08.11.2017	13	Paul Pääso
Plaatija algkursus	80 t	14.10.2017 – 12.11.2017	8	Maiu Roio
Plaatija algkursus	80 t	03.03.2018 – 01.04.2018	9	Vaino Kõva
Pottsepa kutseksamiks ettevalmistamiskursus – nõuded ja normid pottsepatöödel	48 t	01.08.2018 – 10.08.2018	11	Paul Pääso
Plaatija algkursus	80 t	27.02.2019 – 28.03.2019	9	Vaino Kõva
Plaaditavate pindade sise- ja välisnurkade vormistamine	56 t	20.02.2020 – 13.03.2020	8	Vaino Kõva

3. Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskaardes on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäruga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepeadevuste arendamisel.

Analüüs

Veebipõhise hindamiskülastuse ja Valgamaa Kutseõppekeskuse ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma eneseanalüüsi aruande, läbiviidud intervjuude ning esitatud dokumentide alusel tõi hindamiskomisjon õppekavade ja õppekavade arenduses välja:

- Koolil on vaadeldavas õppekavarühmas 5 kehtivat EHISes registreeritud õppekava erinevatele tasemetele: korstnapühkija (3.kutseõppe tase), plaatija, puitkonstruktsioonide ehitus, krohvija ja maaler (4. taseme kutseõppe esmaõpe). Hindamiskülastuse ajal oli õppijad ainult mittestatsionaarses õppevormis maalri õppekaval. Õpe on korraldatud sessioonõppena. Komisjoni intervjuude ajaks polnud õpperühm veel õppetööd alustanud. Maalri mittestatsionaarse õppevormi õppekava ja rakenduskava on kättesaadav [kooli kodulehel](#).
- Eelmisel õppeaastal toimus õppetöö korstnapühkija erialal. Hindamiskomisjon soovib koolil kaaluda korstnapühkija õppekava pakkuda edaspidi täienduskoolitusena, mis oma lühiduse tõttu (30 EKAP) sobib edaspidi pigem täiendusõppe kursuseks ning koostöös Valgamaa Töötukassaga ja kohalike ettevõtetega oleks ka atraktiivsem.
- Koolil oli ka 2019/2020 maalri eriala töökohapõhise õppevormi õppegrupp Sillamäel, mis oli ettevõtte vastutusel ja koordineerimisel toimuv õpe, mille koordineerimine koolis toimus praktika koordinaatori vahendamisel. Maalri eriala töökohapõhistele õppijatele andis informatsiooni ja nõustamist Valgamaa Kutseõppekeskuse koordinaator. Komisjoni hinnangul ei ole teistes maakondades läbiviidav õppetegevus jätkusuutlik ning ei loo lisandväärtust kohalikule piirkonnale. Komisjon soovib pigem keskenduda Valgamaa õppijate ja tööturu vajadustest lähtuvate ehitusvaldkonna õppekavade arendustegevusele.

[Valgamaa Kutseõppekeskus on maakonna ainus kutseõppeasutus, kelle põhitegevuseks on:](#)

- 1) kutseõppe korraldamine kõikides õppevormides ja -liikides;
- 2) täiskasvanute täienduskoolituse ja ümberõppe korraldamine;
- 3) kutsealase teavitamise ja nõustamise korraldamine maakonna õpilastele ja täiskasvanutele.

Valgamaa Kutseõppekeskuse ehitusvaldkonnas on pakutavate erialade valik ja õppurite arv pidevalt vähenenud.

Tabel 4. Haridussilma andmetel õpilasi ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas.

Õppekava nimetus	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	
Ehituspuusepp	15	-	-	-	-	
Korstnapühkija	-	-	-	-	10	
Maaler	-	13	1	-	16	Sillamäe
Palkmajaehitaja	7	-	-	-	-	
Plaatija	16	-	-	-	-	
Pottsepp-sell	-	-	1	1	-	

Tabel 5. Maakonnad, kust on õppima tulnud.

maakond	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Valga maakond	34	11	2	1	10
Ida-Viru maakond	-	-	-	-	16
Tartu maakond	2	2	-	-	-
Maakond teadmata	1	-	-	-	-
Viljandi maakond	1	-	-	-	-

2020/21 õppima asuva maalri rühma suurus kooli andmetel on 12-15 õpilast.

Valgamaa Kutseõppekeskuse arengukavas 2016-2020 on kirjas, et Valgamaa suurema käibega majandustegevuse alad on puidu töötlemine ning puittoodete tootmine, **ehitus**, toiduainete tootmine, taime- ja loomakasvatus ning hulgikaubandus.

Hindamiskomisjon tutvus Valgamaa Koolivõrgu [arengukavaga 2014-2020](#), kus on välja toodud, et Valgamaa Kutseõppekeskus koostab uued 2. – 4. taseme esmaõppekavad tegevusjuhendaja, laotöötaja, **palkmaja ehitaja**, puidupingi operaatori ja abikoka õpetamiseks. Koostatakse ka 6 uut kutsekeskhariduse õppkava: hooldustöötaja, kokk, tisler, auto keretehnik, sõiduautotehnik ja **ehituspuusepp**. 2020 aastal ei ole Valgamaa Koolivõrgu arengukavas planeeritud tegevused ehitus- ja tsiviilrajatiste õppekavade osas realiseerunud. Valgamaa Kutseõppekeskuse arengukavas väljatoodud informatsioonile suurema käibega tegevusaladest, Valgamaa Koolivõrgu arengukavas planeeritule ning EHISes registreeritud õppekavarühmadest jääb hindamiskomisjonile arusaamatuks asjaolu, miks Valgamaa Kutseõppekeskuse kodulehel pakutakse õppima asumiseks EHISes registreeritud õppekavarühmadest vaid maalri õpet. Liati toimub OSKA raporti andmetel vabariigis ehitusviimistlejate ületootmine.

Valgamaa Kutseõppekeskuse eneseanalüüsis on kirjas, et hindamisperioodil 2014/2015-2019/2020 õa pole sisse viidud olulisi muutusi, eesmärgiks on olnud säilitada stabiilsus olemasolevates tegevustes ja hakata valdkonda arendama siis, kui koolil tekib selleks ressursse. Hindamiskomisjon teeb selle põhjal järelduse, et tasemeõppes osalejate puuduse ning kooli ressursside nappuse tõttu ei ole olemasolevates tegevustes suudetud säilitada stabiilsust.

Valgamaa kutseõppekeskus kirjutab esitatud aruandes, et ehitusvaldkonna õppebaas oma ruumi väikuse ja kasutamise võimaluste poolest seab piirangud. Sellest tulenevalt on kooli poolt pakutavate õppekavade hulk üsna piiratud. Kuna hinnataval perioodil pole pakutavate erialade õppegruppide täituvus olnud ootuspärane, on kool viimastel aastatel rohkem keskendunud täiendkoolituste pakkumisele. Viimase kolme õppeaasta jooksul on läbi viidud 6 valdkonna kursust. Vestlustest

koolitusjuhiga selgus, et informatsiooni koolitusvajaduste kohta saadakse koolitusel osalejatelt. Kool ei ole ettevõtjate tagasisidet ja huvi kaardistanud. Vestlusest Valgamaa Töötukassa juhatajaga ning tööandjatega selgus, et piirkonnas on ehitusvaldkonna tööjõu vajadus olemas, kuid kool ei ole teinud piisavalt koostööd erinevate osapooltega. Täienduskoolituse tagasiside kohta sai komisjon andmed ainult 2020 läbiviidud koolituse kohta, kus 8-st osalejast oli esitatud 4 inimese vastused, kus kursused said enamjaolt positiivse hinnangu. Täienduskoolitusi on reklaamitud (Facebook, kooli kodulehel, kohalikus ajalehes). Antud turundustegevused ei ole olnud piisavad, kuna koolitusjuhi sõnul on olnud raske täienduskoolitusi müüa. Kool on planeerinud täienduskoolituste raames välja pakkuda nn „õpiampsud“, mis koosnevad lühikestest, ühele konkreetsele lisaoskusele suunatud koolitusest (nt pindade katmine).

Suheldes erinevate Valgamaa ehitusvaldkonnas tegutsevate ettevõtetega, olid ettevõtete esindajad valmis saatma oma töötajaid ehitusvaldkonna täienduskoolitustele Valgamaa Kutseõppekeskusesse.

Hindamisperioodi jooksul on loodud uus õppekava korstnapühkija, tase 3 (15 EKAP) aastal 2019. Lisaks on loodud aastal 2020 õppekava maaler, tase 4 mittestatsionaarne õppevorm. Kool on toonud välja oma parendustegevustes, et õppekavaarendus ei vasta nõutavale tasemele. Valdkonna juhil oli soov arendada edasi 4. taseme korstnapühkijaõpet, mis sobib tasemeõppeks.

Arenguvõimalusena soovib komisjon koostöös ettevõtetega arendada töökohapõhist õpet, luua kohalikke ettevõtteid huvitavaid täienduskoolituse kursuseid ja korraldada praktikaetevõtetele koolitusi. Komisjon rõhutab, et ainult koostöö kohalike ettevõtetega tagab valdkond jätkusuutlikkuse.

Hindamiskomisjon soovib koolil tulevikus leida tasakaal oma ruumiressurssides, õppevormides ning arengusuundades. Selleks soovib hindamiskomisjon läbi viia põhjalik analüüs piirkonna ehitusvaldkonnas toimuvast, piirkonna üldistest arengusuundadest ning arendada kooli neid õppevaldkondi, kus on olemas ressurss ning potentsiaal.

Hindamiskomisjon tunnustab kooli, et soovitakse läbi mõelda tagasiside kogumine nii õppijatelt kui ettevõtetelt. Kooli poolt on parendustegevusena välja toodud uutel toimivatel põhimõtetel töötava rahuloluküsitluse loomine.

Järeldused

Tugevused

- 2020 sügisest on planeeritud täienduskoolituste raames läbi viia lühiajalisi kursusi (nn „õpiampsud“, nt maalritele pindade katmine).

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Õppekavarühmas on hinnataval perioodil õppekavade arenguplaanid muutunud ja kõik plaanid pole realiseerunud (nt *Valgamaa Kutseõppekeskuses on esindatud tööstuse valdkonna ehituse õppekavarühma ehituspuuseppade ja plaatijate õpperühmad; nt prognoositi ehituserialadel õpilaste arvuks 2019. aastal 30 õpilast*). Komisjon soovib õppekavade arenguplaanid teha pikema perspektiiviga, nt kümne aasta peale, koostöös ettevõtete ning katusorganisatsioonidega.
- Koolil ei ole loodud toimivat koostöövõrgustikku kohaliku piirkonna ehitusettevõtjatega ja töötukassaga. Hindamiskomisjon soovib õppekavarühmal suurendada koostööd

ettevõtete ja teiste huvigruppidega (nt töötukassa), et leida piirkonna ettevõtjatele huvipakkuvad ja sobivad õppevormid, sh edendada töökohapõhise õppe võimalusi. Samuti soovib komisjon kaaluda ka piirkonna ettevõtetele huvipakkuvate täienduskoolituste läbiviimist.

- Komisjon leiab, et kooli juhtkond peaks kaaluma õppetöö läbiviimist eelkõige Valgamaa Kutseõppekeskuses just oma piirkonna inimestele. Komisjon soovib õppetöö ja täienduskoolituste puhul kaardistada piirkondlik ehitusvaldkonna olemasolev olukord ja vajadused ning planeerida vastavalt sellele kooli prioriteetid.
- Koolil puudub seni regulaarne tagasiside kogumise süsteem. Hindamiskomisjon soovib sisse viia läbimõeldud tagasiside kogumise süsteem, et saada regulaarselt piisavat ja segmenteeritud tagasisidet kõigilt osapooltelt.

Arenguvõimalused

- Hindamiskomisjon näeb koolil suuremat koostöö võimalust Valgamaa Töötukassaga, et üheskoos tegutseda oskustöölise ja meistertöölise kutse omamise väärtustamisel ning ehitusvaldkonna ametite populariseerimisel (põhikooli õpilaste karjääriõppe läbiviimine Valgamaa Kutseõppekeskuses, ettevõtete külastused, jne).
- Hindamiskomisjon näeb kooli arenguvõimalusena piirkonna tööandjatele vajalike oskustöölise koolitamises ning tööandjate kaasamises uudsete kooli taseme- ja täienduskoolituse õppekavade pakkumist.
- Hindamiskomisjon soovib välja arendada toimiv koostöö vilistlastega, sh luua vilistlaskogu parima erialase koostöö eesmärgil. Vilistlased loovad koolile lisandväärtust nt. läbi külalistundide, ettevõtete külastuste, õppekavade arendamise, sponsorluse, kooli turundustegevuste, jne.
- Hindamiskomisjon näeb kooli arenguvõimalusena Valgamaa üldhariduskoolidega praktilise koostöövõrgustiku loomise, nt pakkuda põhikoolide ja gümnaasiumi õpilastele eelkutseõpet või õppe ajal lisaeriala omandamise võimalust, et äratada huvi ehituserialade vastu.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on õpilaste arv aastate jooksul vähenenud. Vestlustest kooli juhtkonna ja personaliga ning tutvudes erinevate dokumentidega (nt kooli eneseanalüüs, kooli arengukava, statistika) saab järeldada, et kooli ehituse ja tsiviilrajatiste ÖKR-i arendamist Valgamaa

piirkonnas ei toimu, sest Valgamaalt ÕKR-is õppijaid ei ole. Kooli poolt esitatud dokumendis „Maalri õpilaste nimekiri“ on kõik õpilased elukoha järgi Ida-Virumaalt, mis tekitab hindamiskomisjonil küsimuse, et miks ei tulda õppima Valgamaa piirkonnast. Ida-Virumaal on õppekavarühm esindatud Ida-Virumaa KHK kolmes erinevas õppekohas (Sillamäel, Narvas ja Kohtla-Järvel).

Hindamiskomisjonile jäi arusaamatuks, kas ja kuidas on kutseõppekeskus määratlenud Valgamaa koolid ja piirkonnad, kus uute kutseõpilaste leidmise nimel tööd teha. Ehitusega seotud erialaliitudega koolil süsteemset koostööd ei ole ja erialaliitudesse (nt Eesti Ehitusettevõtjate Liit, kuhu kuuluvad paljud Eesti kutsekoolid) ei kuuluta. Kooli nõukogu protokollist 9.okt. 2019 nähtub, et ehituse erialade esindatus maakonna tööandjate poolt puudub. Seega ei ole ka võimalust koostöiseks arendus- ja parendustegevuseks.

Komisjon soovib luua Valga linna ja lähiumbruse üldhariduskoolidega ning ettevõtjatega praktiline koostöövõrgustik, nt pakkuda põhikoolide ja gümnaasiumi õpilastele eelkutseõpet või õppe ajal lisaeriala omandamise võimalust, et äratada huvi ehituserialade vastu ning koostöös ettevõtjatega arendada antud piirkonnale olulisi ehitusvaldkondlikke erialasid.

Hindamiskomisjonile näidatud õpikeskkonna ning kooli personaliga toimunud vestlustest nähtub, et koolil ja õppekavarühmal ei ole piisav kaasaja vajadustele vastav õpikeskkond, kus õpilased saaksid praktiliselt sooritada erinevaid harjutusülesandeid. Selle võimaluse puudumine takistab ehituserialade arengut koolis.

Üldine õppekorraldus, sh erisuse võimalused õppijatele, on sätestatud õppekorralduseeskirjas. Õppeaasta täpne planeering on teada sügisel õppetöö alguseks. Õppekorralduslik informatsioon on leitav kooli kodulehelt.

Hindamiskomisjonile esitatud Maalri töökohase õppe praktikapäevik ei olnud korrektselt vormistatud. Puudus kooli juhendaja ja ettevõttepoolse juhendaja hinnangud ja õpilase poolt sooritatud praktika maht. Vaadeldud praktikapäevikus oli 27.10.20 seisuga TAHVEL-is päevik staatuses „töös“, kuigi rühm oli juba lõpetanud kevadel. Sellest lähtuvalt pöörata koolil rohkem tähelepanu praktikadokumentatsiooni täitmisele. Kui päevik on peale lõpetamist „Töös“ siis hindamiskomisjonile jääb arusaamatuks õpiväljundite saavutamine.

Ettevõtte praktikat korraldab alates 2020 sügisest õppekavarühmas ehitusvaldkonna juhtõpetaja, kelle ülesandeks on ka kõigi õpilaste külastamine praktikaettevõttes.

Komisjon näeb ühe parenduskohana läbi mõelda ettevõtetelt tagasiside kogumise süsteem, kutsuda ettevõtete praktikajuhendajaid koolitustele, tunnustusüritustele.

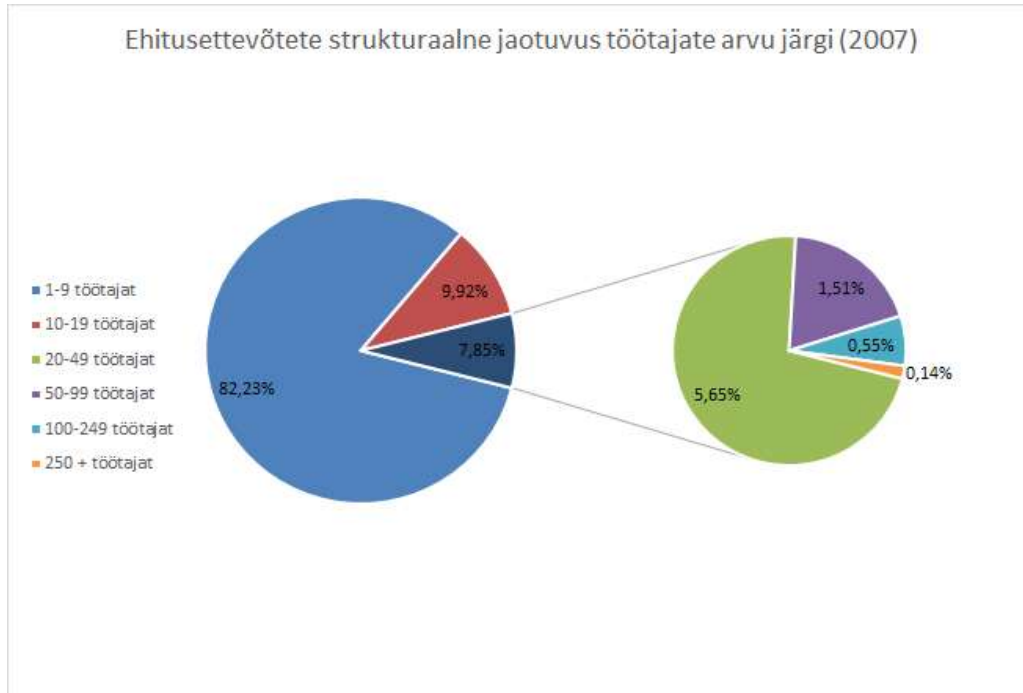
Õppekavarühmas ei ole tugipersonali sõnul õppinud hariduslike erivajadustega õpilasi, nt varasemalt lihtsustatud õppekaval õppinud õpilasi. Seetõttu ei saa komisjon teha järeldusi, kuidas toimub erivajadustega õpilaste toetamissüsteem.

Hinnatavas õppekavarühmas on komisjoni hinnangul arenguruumi õppijate toetamise tugisüsteemil. Hindamiskomisjoni poolt läbiviidud vestlustest selgus, et õppija mitmekülgne toetamine ei ole süsteemne ning erituge ei ole kooli sotsiaalpsühholoogi ja psühholoogi poolt pakutud. Antud teenust osutatakse üldjuhul siis, kui kursusejuhataja tugipersonali poole pöördub. Omaalgatuslikud õpilastega kokusaamised, samuti kokusaamised Valgamaa Töötukassaga ei ole toimunud. Komisjon soovib regulaarselt kohtuda tugipersonalil õppegrupiga, sest ka täiskasvanud õppija vajab toetamist ja nõustamist.

Hindamiskomisjonil ei olnud võimalik vestelda õpilastega, kuna 2020 sügisel alustanud maalri eriala õpilastel ei olnud veel õppetöö alanud.

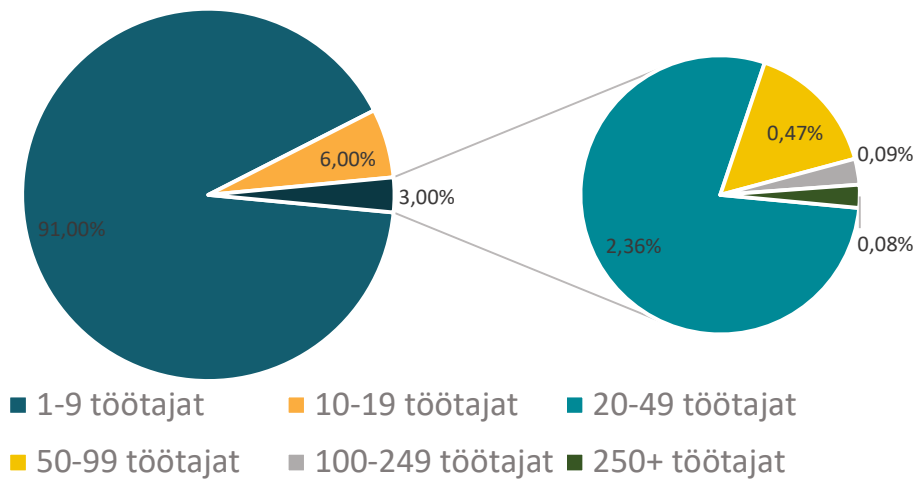
EEEL (Eesti Ehitusettevõtjate Liit) analüüside alusel on aasta aastalt ehitusvaldkonna ettevõtted muutunud mikroettevõteteks. Joonisel 1 ja joonisel 2 on ära toodud kümne aasta jooksul muutunud ehitusettevõtete töötajate arv Eestis.

Joonis 1. Eesti ehitusettevõtete struktuuriline jaotuvus töötajate arvu järgi 2007.a.

Joonis 2. Eesti ehitusettevõtete struktuuriline jaotuvus töötajate arvu järgi 2018.a.

Ehitusettevõtete struktuuriline jaotuvus töötajate arvu järgi (2018)

Hindamiskomisjon ei saanud vestlustest kooli personaliga informatsiooni Valgamaal tegutsevate ehitusettevõtete kohta ning soovides mõista antud piirkonna tegelikku olukorda, viis ise läbi Valgamaa ehitusettevõtete analüüsi.

Valgamaa ehitusettevõtteid 2020 oktoobris analüüsid saab hindamiskomisjon välja tuua alljärgnevat:

Valgamaa ehitusettevõtete registris on hetkel 85 ettevõtet. Hindamiskomisjon võttis kontakti 34 ettevõttega ja selgus alljärgnevat:

- 34-st ettevõttest 9 s.o 26 % on lõpetanud oma tegevuse ehituse vallas. Sellele analüüsine tuginedes võib eeldada, et Valga maakonnas jätkab ehitusvaldkonnas tegevust ca 60 ettevõtet.
- 34-st ettevõttest 5 s.o ca 15 % on keskendunud oma tegevusega Skandinaavia ja Lääne-Euroopa ehitusturule ja ei eelda, et Valga Kutseõppekeskus on võimeline nende tarvis kasvatama meistertöölisi
- 26-st, seni veel tegutsemist jätkavast, ettevõttest 16 s.o 61 % on n.ö „ühemehe ettevõtted“. Valdavalt kõneldi sellest, et tegutsemist jätkatakse kuni veel jõudu jätkub ja ei kavatseta töölisi juurde värvata, sest:
 - a) Tänaused noortöölised on kujunenud füüsilist tööd mitte taluvateks ja keskendumist vältivateks.
 - b) Riik, läbi töötukassa, mitte ei lahenda tööjõuprobleeme vaid kasutab töötukassat täiendava sotsiaalabi edastamise vahendina.
 - c) Valgamaal on, tänu madalama elatustasemega ja Läti Vabariigi lähedusele, otstarbekam palgata odavat ja hoolsuskohustuslikku tööjõudu piiriäärsetest valdadest Lätist.
- 26-st ettevõttest vaid ühte juhib TPI ehitusteaduskonna haridusega diplomeeritud insener. 4 juhti omavad teise valdkonna inseneriharidust ning 3 juhti ehitustehniku haridust (TEMT). Valdavalt juhivad ühemehe ettevõtteid praktikud ja keskenduvad üksikute, elus omandatud, tööde müügile, mitte aga peatöövõtu lepingutele.

Kooli poolt esitati kuus praktikaettevõtte kontakti. Analüüs tugineb 4 kontakti käigus saadud informatsioonile (kahe ettevõtte kontaktiga polnud võimalust ühendust saada). Kõik neli praktikaettevõtet olid n.ö „ühemehe ettevõtted“.

Hindamiskomisjoni poolt läbiviidud praktikaettevõtete analüüsist selgus:

- Kooli senine tegevus korstnapühkijate koolitamisel on regioonile vajalik.
- Kõik vastanud toetasid mõtet, et see tegevus on siiski kinnisvara hoolduse teema (3. taseme korstnapühkijal on õigus teenindada eramu omanikku, 4. taseme korstnapühkija aga kortermaja valdajat).
- 5.taseme korstnapühkija koolitust Valgas avada ei ole põhjendatud. Regionaalselt ei ole see vajalik.
- Täiuslikuks koolituseks puuduvad koolil seni reaalsed õppimise võimalused (on vaja ehitada ahi, pliit koos soojamüüriga, korsten).
- Pottseppade 3. ja 4. taseme koolitus Valgas ei ole vajalik. Eestis on kvalifitseeritud pottseppi turul väga palju. 5.taseme meisterpottsepa koolitus avatakse pottseppade ühenduse initsiatiivil lähitulevikus aga Kesk- Eestisse.

Järeldused

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Kool ei ole keskendunud Valgamaa piirkonnas õpetamisele. Hindamiskomisjon soovib korstnapühkijate koolitust jätkata vaid regionaalselt. Üle-Eestilist rändõpet ei soovita hindamiskomisjon läbi viia, vaid keskenduda kooli kui piirkonna kompetentsikeskuse arendamisele.
- Koolil ei ole erinevatele ehitusõpilastele pakkuda kaasaaegset õppelaboratooriumit. Hindamiskomisjon soovib koolil õppelaboratoorium välja ehitada nii, et lisaks teoreetilistele teadmistele, oleks kooli territooriumil võimalik õpilastel saada ka praktilisi kogemusi.
- Vaadeldud praktikapäevikus puudus praktika maht ning kooli- ja ettevõttepoolse juhendaja hinnangud. Hindamiskomisjon soovib pöörata tähelepanu praktikadokumentatsiooni korrektsele täitmisele, sh õpilase praktikapäeviku nõuetekohasele täitmisele.
- Kool ei ole kaardistanud piirkonna ehitusettevõtteid ja ettevõtjaid. Hindamiskomisjon soovib kaardistada koolil olemasolev ehitussektoris valitsev olukord ja piirkonna arengusuunad ning kooli võimalused. Kaardistuse tulemusena keskenduda suurimat potentsiaali omavate erialade õpetamisele.
- Koolis on huvigruppide tagasiside analüüsimine hetkel nõrk. Hindamiskomisjon soovib, tuginedes vestlustele kooli personaliga, süstematiseerida tagasiside kogumine erinevatelt osapooltelt (õpilastelt, õpetajatelt, praktikaettevõtelt). Tagasisidet on soovitat koguda ka vilistlastelt, et saada informatsiooni vilistlaste tööturul rakendumise kohta. Sihtgruppidele saadud tagasisidet saaks kool analüüsida ja analüüsi tulemusi kasutada parendustegevuste kavandamiseks õppeprotsessis ja praktika korralduses.

Arenguvõimalused

- Hindamiskomisjon soovib viia läbi süsteemselt tugisüsteemi mõjuanalüüsi, et mõista, kas antud tugisüsteemil on mõju õppijate väljalangemisele, õpimotivatsioonile, jne. Sellest lähtuvalt saab kool teadlikult tugisüsteemi edasi arendada.
- Hindamiskomisjon näeb kooli arenguvõimalusena kasutada erinevaid meetodeid ja viise, kuidas õppekavarühma erialadele vastuvõtul õppida tulevast õppijat paremini tundma (mh õppija erialale sobivust, motivatsiooni, teadlikkust valitud erialast), et teda edaspidises õppetöös tõhusamalt toetada. Nt võib organiseerida enne õppeaasta algust (augusti lõpus) õppekavarühmale ühine nädalapikkune koolis ööbimisega erialasid tutvustav laager. Sellise laagri üheks eesmärgiks võib olla ka õpilaste ja tugiüksuse võrgustiku loomine.
- Hindamiskomisjon näeb võimalust kujundada ümber Valga Kutseõppekeskuse ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma tegevus kinnisvara käitamine ja hooldamise tegevussuunale. Hindamiskomisjon soovib mitte jätkata ehitusvaldkonna ehitustööliste taastootmist, sest sellega vaid luuakse EEEL kutsekomisjonile mulje, et maakonnas on ehitusele tööjõudu koolitav koolituskeskus.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Kooli ehitusvaldkonna õppekavaarenduse on enda kanda võtnud värskest tööle asunud ehitusvaldkonna juhtõpetaja. Samuti on juhtõpetaja tööülesandeks õppekavarühma praktikajuhendaja roll ja uue, sügisest tööd alustanud maalri õpetaja mentori roll. Intervjuus juhtõpetajaga, jõudis hindamiskomisjon järeldusele, et tegemist on praktiliste teadmiste ja oskustega spetsialistiga, kellel on sisemine soov ja motivatsioon arendada koolis edasi ehitusvaldkonda. Komisjon soovib ka juhtõpetajale määrata kooli poolt mentor, kes aitaks toetada ja nõustada alustavat töötajat.

Hindamiskomisjon tunnustab vesteldes õpetajatega, et õpetajate meisterlikkus on väga heal tasemel, ÕKRis õpetavad oma valdkonna asjatundjad. Valdkonna juhtõpetajal on kutseõpetaja tase 5 ning maalri õpetajal on kutseõpetaja tase 6. Mõlemad õpetajad on ka ise lõpetanud kutsekoolid. Komisjonil on heameel tõdeda, et juhtõpetaja on Valga Kutseõppekeskuse vilistlane.

Õppekavarühmal on olemas ka kursusejuhataja, kes toetab ja nõustab õpilasi õppeprotsessis.

Kuna nii valdkonna juhtõpetaja, kui ka uus maalri õpetaja alustasid 2020 sügisest tööd, siis ei saa hindamiskomisjon anda hinnanguid ega teha järeldusi õpetajate kutse- kui ka erialase enesetäiendamise võimaluste osas ning ka mitte-stažeerimise võimaluste osas.

Valgamaa Kutseõppekeskus tegutseb tingimustes, kus kooli asukoha piirkonnas on valdavalt tegutsemas mikroettevõtted. Õppekavarühma õpetajatel tuleb hoolikalt tutvuda areaali ettevõtete tegelike vajadustega ja seetõttu on hädavajalik tulevikus stažeerida ettevõtetes, milliste tarvis valmistatakse väga sihispäraselt ette noort kaasaegsete oskustega töölist.

Järeldused

Tugevused

- Professionaalsed, hoolivad õpetajad, kes on motiveeritud looma õppetööd ja õppija arengut toetava keskkonna.
- Õppekavarühma juhtõpetajateks on sirgunud oma kooli vilistlane, kes tagab õppekavarühma jätkusuutlikkuse.

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus

- Koolil ei ole loodud uute õpetajate sisseelamisprogrammi või arenguplaani. Hindamiskomisjon soovib kooli juhtkonnal luua pikaajaline õpetaja enesearengu plaan ja võimalused, et valdkonna õpetajad saaksid stažeerimas käia ka piirkonna ettevõtetes, et olla kursis nende ettevõtete tegelike vajaduste ja töömaailmas toimuvaga.
- Uutel õpetajatel puudub ülevaade kohalikul ehitusettevõtluses toimuvast. Hindamiskomisjon soovib õpetajatel hoolikalt tutvuda areaali ettevõtete tegelike vajadustega ja olla kursis, milliste ettevõtete tarvis valmistada väga sihipäraselt ette noort kaasaegsete oskustega töölisi.

3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma osas

Tugevused

- Valgamaa Kutseõppekeskuses töötavad noored ja haritud õpetajad. Õpetajad on motiveeritud oma valdkonda edasi arendama.
- Täienduskoolitustel kasutatakse kaasaegseid õppevorme, näiteks õpiampsud, mis näitab et reageeritaks kiiresti muutuv keskkonnas.
- Lähtuvalt Valgamaa rahvastiku arengu prognoosist, on kool võtnud edaspidise suuna põhiliselt täiskasvanute koolitusele Valga maakonnas.

Parendusvaldkonnad ja soovitus

- Koolil puuduvad mitmekülgsed kontaktid ja võrgustik ehitusettevõtetega ning teiste huvigruppidega. Hindamiskomisjon näeb potentsiaali luua mitmekülgsed kontaktid ja süsteem Valga maakonnas tegutsevate ehitusettevõtetega ja teiste huvigruppidega (nt töötukassa).
- Koolil puuduvad süsteemselt kogutud vilistlaste kontaktid ja regulaarne suhtlus vilistlastega. Hindamiskomisjon leiab, et kool võiks luua sisulised kontaktid ja tagasisidesüsteemi ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma vilistlaskonnaga, mis võimaldaks õppekavade arenguks saada vajalikku informatsiooni ning luua uute potentsiaalsete õpetajate järelkasv.
- Kool ei ole erinevate ehituse erialaliitude liige. Hindamiskomisjon soovib luua sisulised kontaktid vastavate erialaliitudega (EEEL, VIMTEL, Puitmajade Liit), et koostöös õppekavasid ja õppe sisu arendada.
- Koolil on võimalus kasutada paremini ressursse. Hindamiskomisjon näeb hea võimalusena koolil reorganiseerida ehituse ja tsiviilrajatiste õppelavarühm ümber kinnisvara hoolduse õppekavarühmaks.
- Vaadeldud praktikapäevikus puudus praktika maht ning kooli- ja ettevõttepoolse juhendaja hinnangud. Hindamiskomisjon soovib pöörata tähelepanu praktikadokumentatsiooni korrektsele täitmisele, sh õpilase praktikapäeviku nõuetekohasele täitmisele.

- Koolil ei ole kaardistatud teiste koolide potentsiaalsed õpilased, töötukassa huvi, ehitusettevõtted ja teised huvigrupid. Hindamiskomisjon soovib kaardistada olemasolev olukord piirkonnas ja kooli võimalused ning teadlikult ja süsteemselt tegeleda oma piirkonnas, sh naabermaakondades, turundustööga tulevaste õpilaste seas.

Ettepanekud kooli juhtkonnale

- Hindamiskomisjonile kooli juhtkonna poolt antud vastustest selgub, et maakonnas puudub seni ette vaatatav hariduse arengukava ja maakond ei ole seadnud koolile ette mingit ehitusvaldkonda puudutavat regionaalset ülesannet. Hindamiskomisjon teeb ettepaneku Valgamaa kutseõppekeskusel kaardistada olemasolev olukord piirkonnas, hinnata oma võimalusi ning koostada koostöös Valga maakonnaga realistlik arengukava, et olla piirkonna hariduse kompetentsikeskus.
- Kooli juhtkond on küll astumas samme uue põlvkonna õpetajate koondamiseks õppekavarühma aga komisjon peab sellist sammu mittevajalikuks, sest Valgamaaga piirnevates regioonides on kaks väga võimekat kutseõppekeskust (Tartu ja Viljandi) millistega ei ole arukas konkureerida.
- Hindamiskomisjon ei toeta kooli juhtkonna kavatsust asuda arendama n.ö “rändkooli ideed”. Kooli juhtkond võiks leida viisid ja võimalused, et esindada parimal moel Valga maakonnas kutsehariduse poolt pakutavaid paindlikke õppevõimalusi ja piirkonna arengut.

Ettepanek Kutsekojale, ehituse valdkonna kutsestandardite koostajatele

- Valgamaa Kutseõppekeskuses on heal tasemel teenindusvaldkonna õpe. Ehitusettevõtjad ei ole kooli lõpetajaid tööle võtnud ning ehitusettevõtete analüüsist lähtuvalt lähitulevikus neid ei ole ka vaja. Hindamiskomisjoni ettepanek on arendada eraldi kinnisvarahoolduse õppekavarühm.